

Voorstel ter besluitvorming aan het algemeen bestuur van Werkplein Drentsche Aa

Opsteller : Nick van Gool/
Mark Hoogendijk

Datum: 11 juni 2026

Besproken met : CO/BCO
: DB

Datum: 26 maart 2026

Datum: 8 april 2026

Bekendmakingsplicht : Nee
OR : Nee

Paraaf directeur :

Datum:

Onderwerp:

Ontwerpbegroting 2027 Werkplein Drentsche Aa.

Voorstel:

Voorgesteld wordt in te stemmen met:

- De ontwerpbegroting 2027.
- Het investeringskrediet van afgerond 3,3 miljoen.

Achtergrond:

Het dagelijks bestuur heeft op 8 april jl. een voorgenomen besluit genomen op de ontwerpbegroting 2027. In het kader van Drentse Werkafspraken is overeengekomen de conceptbegroting voor 15 april aan te bieden aan de deelnemende gemeenten. Daarmee wordt tegelijk invulling gegeven aan de artikelen 34b en 35 lid1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De raden van de deelnemende gemeenten hebben dan ruim 12 weken de tijd om een zienswijze te kunnen uiten in overeenstemming met de Wgr.

Na besluitvorming door het Algemeen bestuur op 2 juli 2026 zal de begroting 2027 aangeboden worden aan Gedeputeerde staten, de toezichthouder op gemeenschappelijke regelingen.

In dit voorstel worden de belangrijkste onderdelen van de begroting 2027 toegelicht.

Mandaat verleend aan : voorzitter

Besluit mandaathouder

Datum

Akkoord :

Bespreken :

Paraaf secr. :

Besluit dagelijks bestuur

Toelichting voorstel aan het dagelijks bestuur van Werkplein Drentsche Aa

Algemene ontwikkelingen

Onrust in de wereld heeft effect op handelsrelaties, (energie)prijzen en economische groei. Het nieuwe kabinet heeft zich hiertoe te verhouden met keuzes voor de overheidsfinanciën met mogelijke gevolgen voor de gemeentelijke financiën. Daarnaast zijn er in maart 2026 gemeenteraadsverkiezingen geweest en staat de financiële positie van gemeenten onder druk richting het ravijnjaar (2028).

De Nederlandse economie groeit in 2027 gematigd, terwijl de arbeidsmarkt krap blijft. Door de focus te verschuiven van diploma's naar vaardigheden kunnen werkgevers makkelijker nieuwe medewerkers vinden.

Het programma participatiewet in Balans, de wet pro-actieve dienstverlening en het verstevigen van de regionale arbeidsmarkt gaan door. De landelijke, regionale en gemeentelijke opdrachten en ambities zijn helder en worden vertaald naar een concrete uitwerking.

De Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk vormt de inhoudelijke basis voor deze begroting.

Belangrijkste aandachtspunten voor de begroting 2027

De kadernota is door WPDA vertaald in de 4BO aanpak binnen het Inkomen-, Ontwikkel- en Werkcentrum.

1. Voldoende en voorspelbaar inkomen

Het is voor een aanzienlijk deel van onze inwoners nog steeds moeilijk om rond te komen. In deeltijd starten met werken is een bewezen goede manier om uit te stromen uit de bijstand. Het verrekenen van een maandelijks wisselend inkomen is niet goed geregeld. Door verlate of te late verrekening kan het inkomen in een maand veel hoger zijn dan in een daaropvolgende maand. Dit schrikt af.

Het automatisch verrekenen van inkomen en het bufferbudget zijn interventies die we graag willen gaan inzetten. Hierdoor is het minder vaak nodig om inkomen te verrekenen. Schommelingen die dan nog overblijven worden opgevangen met een buffer.

De wet proactieve dienstverlening zorgt ervoor dat we meer inwoners kunnen bereiken die niet alles hebben aangevraagd waar ze recht op hebben. Door bestandsvergelijking met het UWV en SVB (landelijk geborgd) komen zij automatisch in beeld.

2. Beschikken over basisvaardigheden

De positie van de Taaleis in de Participatiewet wordt veranderd. Het wordt onderdeel van de arbeidsverplichtingen. Inwoners die niet beschikken over het vereiste taalniveau krijgen een aanbod om dit te verbeteren. Liever verbreden we de aanpak naar alle basisvaardigheden, zodat deze beter aansluit bij de kadernota.

3. Meer Samenwerking

Onze gemeenten organiseren dienstverlening dichterbij de inwoners. WPDA sluit hierop aan. Door een intensievere samenwerking brengen we oplossingen naar inwoners toe en benutten we onze expertise op het gebied van inkomen, ontwikkeling en werk.

Met werkgevers hebben we meer partnerschappen om inwoners duurzaam uit te laten stromen naar kansrijke en duurzame beroepen.

4. Impulsbudget kadernota

Voor de realisatie van de beleidsambities uit de kadernota zijn op dit moment geen structurele middelen beschikbaar. Tegelijkertijd wordt het belang onderschreven om, binnen de financiële kaders, voortgang te blijven boeken op deze ambities. Om die reden wordt in de begroting 2027 een incidenteel impulsbudget van € 500.000 opgenomen. Het Impulsbudget kadernota wordt ingezet om werkwijzen en interventies uit de kadernota in de praktijk te beproeven en te bepalen welke aanpak structureel effectief is.

Voorbeelden van nieuwe werkwijzen en interventies zijn het invoeren van het bufferbudget en het maximaal gebruiken van de Wet proactieve dienstverlening helpen we meer inwoners. Op basis van de resultaten kan het bestuur besluiten tot structurele inzet.

5. Het Centrum voor Inkomen, ontwikkeling en Werk staat.

Het nieuwe werkcentrum is volledig geïntegreerd en vormt de plek waar inwoners en werkgevers terecht kunnen met vragen over inkomen, ontwikkeling en werk.

Het centrum is er in elk geval voor inwoners met een uitkeringsrelatie, maar richt zich nadrukkelijk ook op bredere doelgroepen. We verwachten hierdoor een toename van het aantal inwoners dat een beroep doet op onze dienstverlening. De omvang van deze groei is op dit moment moeilijk te voorspellen en wordt daarom als risico opgenomen in de risicoparagraaf.

De uitbreiding van de doelgroep en dienstverlening vindt in eerste instantie plaats binnen de bestaande financiële kaders. Indien de vraag naar dienstverlening sterker groeit dan voorzien, kan dit leiden tot aanvullende uitvoeringskosten (zie risicoparagraaf).

Financiële ontwikkelingen

Voor 2027 zijn de totale inkomsten van Werkplein Drentsche Aa geraamd op 115,5 miljoen.

De begroting is opgesteld op basis van de meest actuele budgetramingen, de macro-economische verkenning van het CPB en de begrotingsrichtlijnen conform de Drentse werkafspraken. Het geraamde uitkeringsvolume is gebaseerd op de meest recente CPB-raming. Dat betekent gemiddeld 2.837 uitkeringen. Verder neemt het aantal inwoners met een Sw-indicatie vanwege de afsluiting van de Wsw af tot het niveau van gemiddeld 428 arbeidsjaren (aja) en begroten wij in totaal 131 plekken Beschut werk.

Binnen de begroting is, conform eerdere jaren, op onderdelen sprake van behoedzaam ramen. Dit betekent dat op onderdelen, zoals Wsw, bijzondere bijstand en bedrijfsvoering, sprake is van een beperkte financiële ruimte die kan worden ingezet om schommelingen op te vangen.

Bedragen * € 1.000	Baten	Lasten	Bijdrage begroting 2027	Bijdrage begroting 2026	Vershil bijdrage begroting 2027 - 2026	Bijdrage begroting 2028	Bijdrage begroting 2029	Bijdrage begroting 2030
Uitkeringen Participatiewet	55.878	56.187	308	-887	1.195	309	242	275
Loonkosten Wsw	18.203	17.636	-567	-343	-224	-562	-637	-619
Beschut werk	2.265	3.217	952	762	189	1.051	1.167	1.283
Brutomarge & detacheringen	3.864	0	-3.864	-3.988	124	-3.727	-3.597	-3.474
Bijzondere bijstand & minimabeleid	0	4.866	4.866	4.800	66	5.038	5.144	5.262
Re-integratie	1.357	3.903	2.546	2.543	3	2.553	2.548	2.539
Bbz2004	14	25	11	1	10	16	16	16
Bedrijfsvoering	1.554	29.496	27.942	25.198	2.745	28.381	29.203	30.047
Geraamde bedrag voor onvoorzien	0	173	173	163	10	179	184	190
	83.136	115.503	32.367	28.249	4.119	33.237	34.270	35.519

Uitkeringen Participatiewet

Het verschil met de voorgaande begroting vindt plaats bij de gemeente Assen. Het budgetaandeel van de gemeente is ten opzichte van de vorige begroting gedaald, de impact hiervan is zo'n € 650.000. Daarnaast is het begrote aantal uitkeringen – op basis van de meest recente realisatiecijfers en prognoses voor de toekomst – toegenomen, wat zo'n € 600.000 nadeel betekent.

Het budgetaandeel van 2027 kan nog zowel positief als negatief wijzigen, dit wordt in september 2026 bekend.

Bedrijfsvoering

Naast de gebruikelijke indexeringen is binnen de personeelslasten een aantal onderdelen opgenomen die voortkomen uit eerder gemaakte bestuurlijke afspraken, waaronder het door het dagelijks bestuur geaccordeerde besluit over investeringen in de informatiehuishouding en naleving van nieuwe wet- en regelgeving.

Daarnaast is de coachingscapaciteit voor inwoners die onder de Nieuwe Wet Inburgering vallen uitgebreid conform eerder vastgestelde uitgangspunten.

Personeelslasten	€ totaal
Loonontwikkelingen 2027. <i>Conform begrotingsrichtlijnen.</i>	1.010.000
Voldoen aan nieuwe wetten en strengere eisen op het gebied van: Archiefwet, Wmebv, AVG, Gegevensbescherming, Wet Proactieve Dienstverlening, Gegevensuitwisseling, Informatieveiligheid en Cybersecurity, Governance en Compliance. <i>Geaccordeerd door DB juni 2025.</i>	740.000
Uitbreiding doelgroep Nieuwe Wet Inburgering op basis van caseloadafspraken. <i>Gemeentelijke afspraak bij invoering NWI, caseloadgrootte 40.</i>	440.000
(Projectmatige) inzet P-wet in Balans en Leerlijnen IOW. <i>Dekking door extra baten.</i>	155.000
Vervanging intern SW-personeel. <i>Door de afbouw van de SW zullen sommige interne plekken door reguliere krachten worden ingevuld.</i>	90.000
Inkrimping directie. <i>Van 3 naar 2 directieleden.</i>	-180.000
Subtotaal	2.255.000

Overige bedrijfsvoering	€ totaal
Indexering naar prijspeil 2027. <i>Conform begrotingsrichtlijnen</i>	245.000
Opleidingsbudget om te voldoen aan nieuwe wetten en strengere eisen op het gebied van: Archiefwet, Wmebv, AVG, Gegevensbescherming, Wet Proactieve Dienstverlening, Gegevensuitwisseling, Informatieveiligheid en Cybersecurity, Governance en Compliance. <i>In lijn met meerjarenschijf 2027, begroting 2026.</i>	50.000
Voornamelijk vrijval incidentele posten IOW van 2026. <i>In lijn met meerjarenschijf 2027, begroting 2026.</i>	-560.000
Subtotaal	-265.000

Impulsbudget kadernota	€ totaal
Impulsbudget kadernota	500.000
Subtotaal	500.000

Verskillende risico's die naar verwachting in 2027 zullen optreden, maar waarvan de omvang en impact nog niet volledig helder is, zijn uitgewerkt in de risicoparagraaf.

Gemeentelijke bijdrage

De bijdrage voor de gemeenten worden in onderstaande tabel weergegeven.

	Baten	Lasten	Bijdrage begroting 2027	Bijdrage begroting 2026	Vershil
Aa en Hunze	9.810	14.216	4.405	3.996	410
Assen	61.906	84.907	23.001	19.456	3.545
Tynaarlo	11.419	16.380	4.961	4.797	164
WPDA totaal	83.136	115.503	32.367	28.249	4.119

Investeringskrediet

Het investeringskrediet heeft voornamelijk betrekking op de investeringen in het Inkomen-, Ontwikkel- en Werkcentrum, specifiek voor de verbouwing en de inrichting van het pand J.C. van Markestraat 8.

Investeringskalender (bedragen * € 1.000)	Begroting 2027
Investeringen	
Machines	50
Verbouw en inrichting JCVm8 IOW	3.245
Subtotaal per jaar	3.295